

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สถานการณ์ปัญหายาเสพติดในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาได้สร้างความเสียหายทั้งต่อส่วนรวมและ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยความเสียหายที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ติดยาเสพติด เป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อนโยบายการบริหารประเทศหลายลักษณะที่ซึ่งเชื่อมโยงถึงปัญหา ด้านกระบวนการยุติธรรม การคอร์รัปชัน เศรษฐกิจ และปัญหาด้านอื่นๆ ด้วย

ปัจจุบันสิ่งเสพติดนับว่าเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ เพราะเป็นบ่อเกิดของปัญหาอื่นๆ อีก หลากหลาย นับแต่ตัวผู้เสพซึ่งจะเกิดความทุกข์อย่างแสนสาหัสทั้งกายและใจ เมื่อหาเงินมาแปรเป็น สิ่งเสพติด ไม่ได้ก็อาจจะก่อให้เกิดอาชญากรรมต่างๆ สร้างความเดือดร้อนให้พ่อแม่ พี่น้อง รวมกระทั่ง สังคมต้องสูญเสียเงินทอง เสียเวลาทำมาหากินในรายที่เป็นเยาวชนก็ต้องเสียการเรียนส่งผลไปสู่ประเทศ อีกประการหนึ่งก็คือ ปัจจุบันมีผู้เสพสิ่งเสพติดมากขึ้น แม้จะรับรู้ว่า พิษสงของยาเสพติดนั้นร้ายแรง มากมายเพียงใดก็ตาม และเนื่องจากในช่วงเวลาดังกล่าวก่อนการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติซึ่งเป็นแผนแม่บทมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดจำนวนมาก จึงมีคำสั่งนายกรัฐมนตรี ในส่วนที่ เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดดังต่อไปนี้

รัฐบาลไทย ได้กำหนดให้การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นนโยบายเร่งด่วน ที่ ต้องมีการดำเนินการอย่างจริงจัง โดยยึดหลัก “การป้องกันนำหน้าการปราบปราม ผู้เสพต้องได้รับการ รักษา ผู้ค้าต้องได้รับการลงโทษเด็ดขาด” พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญอย่าง เข้มงวด กับการบังคับใช้กฎหมาย และสร้างกระบวนการพิเศษ เพื่อควบคุมและปราบปรามผู้ค้าและ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการค้ายาเสพติดอย่างเด็ดขาด พร้อมทั้งควบคุมการนำเข้าสารเคมีที่อาจ นำ ไปใช้ในกระบวนการผลิตยาเสพติดอย่างเข้มงวด เสริมสร้างกลไกของภาครัฐและมาตรการทาง กฎหมายของการนำเข้าสารเคมีในประเทศ สร้างความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศเพื่อควบคุม และกำจัดแหล่งผลิตและเครือข่ายยาเสพติดข้ามชาติ และแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อ การเข้ารับการรักษาและการฟื้นฟูสภาพร่างกายจิตใจของผู้เสพยาเสพติด เพื่อให้ผู้เสพสามารถ กลับมาดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างเป็นปกติ แนวทางดำเนินการเพื่อเอาชนะยาเสพติด โดยการปลูก จิตสำนึกให้ประชาชนได้ตระหนักถึงปัญหาและพิษภัยของยาเสพติด มีการดำเนินงานในพื้นที่ชุมชน เป้าหมายและการปรับปรุงแผนพัฒนาฯ เพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดพร้อมทั้งมีการติดตามประเมินผล เป็นระยะ (ฉัตรสุมน พฤทธิภิญโญ, 2551 : 5-7)

ปัญหายาเสพติดในประเทศไทยในช่วงที่ผ่านมาจนปัจจุบัน ได้เป็นที่กังวลพระราชหฤทัยขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระราชินีอย่างยิ่ง ดังปรากฏพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงดำรัสแก่ปวงชนชาวไทย เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 12 สิงหาคม 2554 ณ ศาลาดุสิตาลัย พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2554 ว่า

“เรื่องสำคัญอีกเรื่องหนึ่ง ที่ข้าพเจ้าอยากขอความร่วมมืออย่างจริงจังจากรัฐบาลและคนไทยทั้งชาติ นั่นคือ การแก้ปัญหายาเสพติด ที่เป็นบ่อนทำลายสังคมไทยมาหลายสิบปี และนับวันแต่จะรุนแรงขึ้น สมัยก่อนชาวไทยภูเขาเคยปลูกฝิ่น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงอุดหนุนให้ชาวเขาเลิกปลูกฝิ่นไป แล้วฝิ่นเมืองหนาวทำรายได้ดีกว่ามาก ข้าพเจ้าก็คิดว่าเขาใจเรื่องยาเสพติดไปได้ที่ไหนได้ กลับมีผู้ใช้ประเทศไทยเป็นทางผ่านของยาเสพติด และยังมีผู้ลักลอบผลิตอีกด้วย โดยเฉพาะชนิดที่แพร่ได้เร็วยิ่งกว่าเชื้อโรค คือ ยาบ้า เพราะสารตั้งต้นในการผลิตยาบ้าหาได้ง่าย ผลก็คือ คนไทยตกเป็นทาสยาเสพติดแล้วล้าน ๆ คน ข้าพเจ้าไม่สบายใจเลยที่มีข่าวว่า ยาบ้ามีขายทุกตรอกซอกซอย แม้กระทั่งในโรงเรียน หรือ ในวัด ผู้ผลิตยาเสพติดและผู้ขายกำลังทำตนเป็นฆาตกรฆ่าลูกหลานไทยอย่างเลือดเย็น น่ากลัวเหลือเกินเมื่อ พ.ศ.2546 ข้าพเจ้าได้เคยมอบเงินจำนวนหนึ่งให้แก่ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เพื่อสนับสนุนการแก้ปัญหายาเสพติด ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้นำเงินนี้ไปสมทบกับงบประมาณของหมู่บ้านที่เข้าร่วมการแก้ปัญหายาเสพติดในปี พ.ศ.2547 จำนวน 672 หมู่บ้าน ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่า รัฐบาลจะสานต่อโครงการนี้ หนึ่งถ้าสังคมไทยปล่อยให้รัฐบาลทำงานฝ่ายเดียวคงไม่สำเร็จ คนไทยทุกคนต้องผนึกกำลังมาช่วยกัน โดยเริ่มจากคนในครอบครัวก่อน ต่อจากนั้นคือ คนในสังคมทั้งหมดต้องช่วยกันเป็นหูเป็นตาให้แก่กันและกัน ควรต่อต้านและประณามผู้ผลิตและผู้ค้ายาเสพติด รวมทั้งแจ้งให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการ ทำไมปล่อยให้ลูกหลานติดยา โดยไม่พาไปรักษา ท่านต้องให้เวลา และกำลังใจในการฟื้นฟูลูกหลานที่ติดยา เพื่อให้เขากลับคืนมาเป็นคนที่มีคุณภาพของสังคม และเป็นกำลังของครอบครัวต่อไป”

ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด จังหวัดมหาสารคาม(ศ.พ.ส. จ.มหาสารคาม) ได้สรุปผลการดำเนินงานการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ ประจำปีงบประมาณ 2554 (ระหว่างเดือนตุลาคม 2553 ถึงเดือนกันยายน 2554) ผลสรุปได้ว่า จังหวัดมหาสารคาม สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดคดียาเสพติด จำนวน 1,732 ราย แยกเป็นยาบ้า 1,447 ราย กัญชา 141 ราย สารระเหย 107 ราย กระท่อม 2 ราย และยาไอซ์ 5 ราย โดยส่วนใหญ่ผู้กระทำความผิดเป็นเพศชาย อาชีพที่กระทำความผิดคดียาเสพติดส่วนใหญ่เป็นอาชีพรับจ้าง รองลงมาคือ อาชีพทำนา นักเรียน

นักศึกษา และอื่นๆ ส่วนอายุของผู้กระทำผิดส่วนมากพบในกลุ่มอายุระหว่าง 13 – 18 ปี รองลงมาเป็นช่วง อายุ 19 – 23 ปี อายุ 24 – 30 ปี อายุ 31 – 45 ปี อายุ 46 – 60 ปี และอายุ 60 ปีขึ้นไป ซึ่งผู้กระทำผิดคดียาเสพติด หากแยกเป็นรายอำเภอ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นคนนอกพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม ส่วนในพื้นที่จังหวัดมหาสารคามทั้ง 13 อำเภอ มีผู้กระทำผิด 1,396 ราย แยกเป็นอำเภอเมืองมหาสารคาม 294 ราย อำเภอโกสุมพิสัย จำนวน 196 ราย อำเภอบรบือ จำนวน 176 ราย อำเภอเชียงยืน จำนวน 120 ราย อำเภอกันทรวิชัย จำนวน 116 ราย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จำนวน 107 ราย อำเภอวาปีปทุม 106 ราย อำเภอกุฉินารายณ์ จำนวน 69 ราย อำเภอนาเชือก จำนวน 6 ราย อำเภอนาดูน จำนวน 61 ราย อำเภอแกลง จำนวน 36 ราย อำเภอขามเฒ่า จำนวน 32 ราย และอำเภอชื่นชม จำนวน 18 ราย ส่วนความหนาแน่นของยาเสพติดที่ยังคงน่าเป็นห่วงอยู่ในขณะนี้ มี 6 อำเภอ ที่อยู่ในระดับปัญหามาก คือ อำเภอเมืองมหาสารคาม อำเภอโกสุมพิสัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย อำเภอกันทรวิชัย อำเภอบรบือ และอำเภอเชียงยืน ระดับปัญหาปานกลางมี 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอวาปีปทุม อำเภอกุฉินารายณ์อำเภอนาเชือก และอำเภอชื่นชม ระดับปัญหาน้อยมี 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแกลง อำเภอนาดูน และอำเภอขามเฒ่า (ข้อมูลจาก ส.ปชส.มหาสารคาม)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่การเสพยาเสพติดของผู้เสพและติดยาเสพติด ของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยทำการวิจัยจากข้อมูลส่วนตัว ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยแวดล้อม พฤติกรรมการเสพ และเงื่อนไขที่จะทำให้ผู้เสพและติดยาเสพติดในจังหวัดมหาสารคามเลิกเสพยาเสพติดได้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการช่วยเพิ่มความเข้าใจให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ โดยตรงหรือผู้เกี่ยวข้อง ได้ใช้เป็นข้อมูลในการเฝ้าระวังพฤติกรรมและปรับเปลี่ยนรูปแบบการป้องกัน แก้ไขปัญหาการเสพยาเสพติดของจังหวัดมหาสารคาม ให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่การเสพยาและติดยาเสพติด ของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่นำไปสู่การเสพยาและติดยาเสพติดกับพฤติกรรมการเสพยาและติดยาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะที่เป็นเงื่อนไขทำให้ผู้เสพและติดยาเสพติด เลิกเสพยาเสพติด

สมมติฐานในการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับการเสพยาและติดยาเสพติดของผู้เสพและติดยาเสพติด
2. ปัจจัยแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับการเสพยาและติดยาเสพติดของผู้เสพและติดยาเสพติด

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรเป้าหมายไว้คือผู้ต้องขังที่มีประวัติและพฤติกรรมกระทำความผิดและติดยาเสพติดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 495 คน (ข้อมูลจากสถานพยาบาล เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม. 2555)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นสองกลุ่ม ตามลักษณะประเภทของการวิจัย คือ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ดังนี้

1.2.1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้คำนวณกลุ่มตัวอย่าง ด้วยสูตรของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane. 1973 : 727 อ่างบุญถม ศรีสะอาด. 2545 : 92) ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 222 คน เพื่อให้ได้โควตาของกลุ่มตัวอย่างที่เท่ากัน ผู้วิจัยจึงกำหนดโควตาของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มละ 56 คน รวมแล้วได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 224 คน ซึ่งแยกตามพฤติกรรมกระทำความผิดได้ดังนี้

1. พฤติกรรมการฉ้อ	จำนวน 56 คน
2. พฤติกรรมการสูบ	จำนวน 56 คน
3. พฤติกรรมการสูดดม	จำนวน 56 คน
4. พฤติกรรมการกิน	จำนวน 56 คน

1.2.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยจะใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interviews) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 คน ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยแยกตามพฤติกรรมกระทำความผิด พฤติกรรมละ 2 คน

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยด้านพื้นที่ไว้เฉพาะในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาด้านเนื้อหาไว้ดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยที่นำไปสู่การเสพยาและติดยาเสพติด ที่มี 2 ปัจจัย ดังนี้

3.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

- 1) ความอยากรู้อยากลอง
- 2) มีเรื่องไม่สบายใจ

- 3) มีประสบการณ์ศึกษาศพติดพื้นฐาน
- 4) เห็นประโยชน์ของยาเสพติด
- 5) การใช้ยาในทางที่ผิด
- 6) การว่างงาน
- 7) การทำงานหนัก
- 8) ลักษณะบุคลิกด้านลบ

3.1.2 ปัจจัยแวดล้อม ได้แก่

- 1) อิทธิพลจากเพื่อน
- 2) ครอบครัวขาดความอบอุ่น
- 3) ยาเสพติดหาได้ง่าย
- 4) คนในครอบครัวใช้สารเสพติด
- 5) ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว
- 6) ได้รับความลำเอียงในครอบครัว
- 7) บิดามารดาควบคุมมากเกินไป
- 8) บิดามารดาปล่อยปละละเลย

3.2 ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการเสพและติดยาเสพติด ได้แก่

3.2.1 การฉีด

3.2.2 การสูบ

3.2.3 การสูดดม

3.2.4 การกิน

4. ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้ดำเนินการวิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเวลาในการวิจัย ตั้งแต่เดือน กันยายน ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2555

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม หมายถึง สถานที่ที่ใช้ในการควบคุมผู้ต้องขัง ภายใต้สังกัดของกรมราชทัณฑ์ ซึ่งตั้งอยู่เลขที่ 79 หมู่ 14 ตำบลเวียงนาง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
2. ผู้ต้องขัง หมายถึง ผู้ต้องขังที่มีประวัติและพฤติกรรมการเสพและติดยาเสพติดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

3. ผู้เสพและติดยาเสพติด หมายถึง ผู้ต้องขังที่มีประวัติหรือมีพฤติกรรมการเสพและติดยาเสพติด หรือใช้ยาเสพติดมาก่อน ในการวิจัยครั้งนี้หมายถึงผู้ต้องขังที่อยู่ในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

4. ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ทักษะคติ ความเชื่อ หรือสิ่งที่เกิดขึ้นเฉพาะบุคคลที่เป็นเหตุนำไปสู่การเสพและติดยาเสพติด ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

4.1 ความอยากรู้อยากลอง หมายถึง แรงบันดาลใจหรือความคิดที่ทำให้อยากรู้รสชาติของยาเสพติด อยากรู้การออกฤทธิ์ของยาเสพติด เป็นต้น

4.2 มีเรื่องไม่สบายใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ทำให้เกิดความเป็นทุกข์ หรือความกังวลเป็นเหตุนำไปสู่การเสพยาเสพติด เช่น เรื่องคนรัก เรื่องเรียน เป็นต้น

4.3 มีประสบการณ์ติดยาเสพติดพื้นฐาน หมายถึง การมีประสบการณ์ติดยาเสพติดพื้นฐาน เช่น บุหรี่ เหล้า เป็นต้น อันเป็นปัจจัยนำไปสู่การเสพยาเสพติดให้โทษ

4.4 เห็นประโยชน์ของยาเสพติด หมายถึง การเห็นว่ายาเสพติดมีประโยชน์ เช่น ลดความเครียด ทำให้ขยันทำงาน เป็นต้น

4.5 การใช้ยาเสพติดในทางที่ผิด หมายถึง การใช้ยาเสพติดในทางที่ไม่ถูกต้อง เช่น ใช้รักษาโรค ใช้ลดความอ้วน เป็นต้น

4.6 การว่างงาน หมายถึง การไม่มีงานทำเป็นหลัก หรือมีรายได้ไม่แน่นอน

4.7 การทำงานหนัก หมายถึง การทำงานเกินวันละ 8 ชั่วโมง หรือ ทำงานที่ต้องใช้แรงงาน เป็นต้น

4.8 ลักษณะบุคลิกด้านลบ หมายถึง การมีลักษณะบุคลิกด้านลบ เช่น อารมณ์โมโหร้าย การเป็นคนเก็บกด เป็นต้น

5. ปัจจัยแวดล้อม หมายถึง ปัจจัยภายนอกของบุคคล ที่หากมีขึ้นในบุคคลใดแล้ว จะเป็นเหตุนำไปสู่การเสพและติดยาเสพติด ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

5.1 อิทธิพลจากเพื่อน หมายถึง อิทธิพลของเพื่อนที่เป็นปัจจัยนำไปสู่การเสพยาเสพติด เช่น เห็นเพื่อนเสพ อยากได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน เพื่อนชวน เพื่อนบังคับ

5.2 ครอบครัวขาดความอบอุ่น หมายถึง การที่ครอบครัวขาดความอบอุ่น เช่น พ่อแม่ทะเลาะกันเป็นประจำ พ่อแม่แยกกันอยู่ เป็นต้น

5.3 ยาเสพติดหาได้ง่าย หมายถึง การที่ยาเสพติดสามารถหามาเสพได้โดยง่าย เช่น รู้จักผู้จำหน่ายยาเสพติด ในชุมชนเป็นแหล่งระบาดของยาเสพติด เป็นต้น

5.4 คนในครอบครัวใช้สารเสพติด หมายถึง การที่มีบุคคลในครอบครัว เช่น บิดามารดา พี่น้อง เป็นต้น มีพฤติกรรมเสพยาเสพติด

5.5 ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว หมายถึง การที่บิดามารดาอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งพาตนเองเร็ว เช่น ต้องทำงานหาเงินเลี้ยงตนเอง หรือต้องออกจากครอบครัวก่อนอายุ 18 ปี

5.6 ได้รับความลำเอียงในครอบครัว หมายถึง การได้รับความลำเอียง เช่น บิดามารดาให้พี่หรือน้องเรียนในระดับที่สูงกว่า ไม่ได้อยู่กับบิดามารดาแต่พี่หรือน้องได้อยู่กับบิดามารดา

5.7 บิดามารดาควบคุมมากเกินไป หมายถึง การที่บิดามารดาใช้วิธีเลี้ยงดูอย่างคุมเข้ม เช่น บิดามารดาห้ามไม่ให้คบเพื่อน บิดามารดาบังคับให้เรียนอย่างหนัก

5.8 บิดามารดาปล่อยปละละเลย หมายถึง การที่บิดามารดาเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย เช่น บิดามารดาไม่สนใจเรื่องการคบเพื่อน บิดามารดาไม่สนใจว่าจะเรียนอะไร เป็นต้น

6. การเสพยาเสพติด หมายถึง วิธีการรับยาเสพติดให้โทษเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะด้วยวิธีใดก็ตาม

7. ติดยาเสพติด หมายถึง เสพเป็นประจำติดต่อกันและต้องเพิ่มขนาดการเสพเรื่อยๆ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลาจะตกอยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องพึ่งยาเสพติดให้โทษนั้นอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง

8. พฤติกรรมการเสพยาเสพติด หมายถึง การกระทำ หรือวิธีการเสพยาเสพติดเข้าสู่ร่างกายโดยวิธีการดังต่อไปนี้

1. วิธีการฉีด
2. วิธีการสูบ
3. วิธีการสูดดม
4. วิธีการกิน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ข้อสนเทศที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้จะนำไปเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดมหาสารคาม (ศพต.จ.มหาสารคาม) สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดมหาสารคาม เพื่อใช้เป็นข้อมูลทางเลือกในการป้องกันและแก้ไขเกี่ยวกับปัญหาผู้เสพและติดยาเสพติดในจังหวัดมหาสารคามต่อไป